

بررسی ارزشیابی در درس تربیت بدنی از دیدگاه دبیران مدارس راهنمایی دخترانه ایران و ارائه الگو

دکتر پروانه شفیعی نیا^۱

۱. استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۳/۱۴ تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۹/۱۴

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی ارزشیابی در درس تربیت بدنی از دیدگاه دبیران مدارس راهنمایی دخترانه ایران است. روش تحقیق توصیفی و از نوع میدانی است. آزمودنی‌های این تحقیق را ۷۰۰ نفر از دبیران زن تربیت بدنی مدارس راهنمایی کشور تشکیل می‌دهند که بر حسب شرایط جغرافیایی به پنج منطقه تقسیم شده و نمونه‌ها به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای به صورت تصادفی انتخاب شدند. پرسشنامه محقق ساخته برای نظر سنجی از دبیران درباره وضعیت موجود درس تربیت بدنی مدارس استفاده شد. ضریب پایایی پرسشنامه $r=0/89$ و ضریب اعتبار به روش سازه‌ای $r=0/63$ گزارش گردید. از روش‌های آمار توصیفی و تحلیل واریانس یک سویه و آزمون پی‌گیری توکی برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج نشان داد که دبیران تربیت بدنی مدارس راهنمایی دخترانه در پنج منطقه منتخب کشور ارزشیابی در درس تربیت بدنی را متوسط ارزیابی کردند. یافته‌ها نشان داد عملکرد دانش‌آموزان در آمادگی جسمانی، مهارت‌های ورزشی، حیطة شناختی و عاطفی در مدارس کشور یکنواخت ارزشیابی نمی‌شود. آزمون فرضیه‌های تحقیق در سطح معنی داری $P < 0/05$ نشان داد بین دیدگاه دبیران تربیت بدنی مناطق منتخب کشور در رابطه با ارزشیابی در درس تربیت بدنی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نهایتاً بر اساس نتایج اطلاعات حاصل از تحقیق، ادبیات تحقیق، یافته‌های دیگران و مطالعه روش‌های ارزشیابی در تربیت بدنی در مدارس راهنمایی در برخی کشورها و با توجه به شرایط موجود مدارس کشور الگوی پیشنهادی ارائه گردید.

کلید واژه‌های فارسی: ارزشیابی، درس تربیت بدنی، مدارس راهنمایی دخترانه

مقدمه

ارزشیابی بعنوان بخش مهمی از هر برنامه، دارای گستره‌ای وسیع است و اولین قدم‌ها را در تهیه برنامه و مراحل اجرایی و بازدهی شامل می‌شود. از نظر تایلر ارزشیابی در فرایند برنامه‌ریزی درسی یک گام بسیار مهم تلقی می‌شود که معلمان برای پی‌بردن به اینکه آیا فراگیران به تجربه‌های یادگیری رسیده‌اند یا خیر باید از شیوه‌های مختلف ارزشیابی استفاده نمایند (ابراهیمی ۱۳۷۷) (۱). امروزه ارزشیابی‌های سنتی در تربیت‌بدنی جای خود را به ایده‌های جدیدتر در ارزشیابی نوین داده است و به معلمان تربیت‌بدنی برای درک اهمیت ارزشیابی بعنوان بخشی حساس از فرآیند آموزش کمک کرده است (سازمان آموزش و پرورش ایالتی کارولینای جنوبی^۱ (۲۰۰۱) (۲). بطوریکه انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی^۲ (۱۹۹۵)، امریکا با ایجاد تحولی در ارزشیابی عملکرد دانش‌آموزان در مدارس، ارزشیابی نوینی را پایگذاری کرد که اساس آن استانداردها و نشانگرها می‌باشد به نظر ملوگرانو^۳ استاندارد‌ها موجب هم‌جهت‌شدن آموزش و ارزشیابی، تعیین ابزار جدید ارزشیابی (رابریک یا دستورالعمل نمره‌گذاری) است. برخی از استانداردها عبارتند از: نشان دادن قابلیت در بکار بردن مفاهیم و اصول حرکت برای یادگیری و تکامل مهارت‌های حرکتی، نشان دادن روش زندگی فعال بدنی و نشان دادن مسئولیت فردی و رفتار اجتماعی در انجام فعالیت‌های بدنی و.... می‌باشد (۳،۴). چون ارزشیابی نوین بر فرایند یادگیری تاکید دارد، به همین دلیل برای ارزشیابی نیاز به اطلاعات گسترده و جامع درباره دانش‌آموزان در هر سه حیطه رفتاری در طول دوره آموزشی است از این رو برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده از ابزار ارزشیابی متنوع ضروری می‌گردد. نگاهی گذرا به ارزشیابی در درس تربیت‌بدنی در مدارس کشور حاکی از آن است که ارزشیابی از عملکرد دانش‌آموزان به روش سنتی یعنی نمره دادن به آمادگی جسمانی، مهارت‌های ورزشی، حیطه شناختی و عاطفی هم‌چنین حضور و غیاب، لباس پوشیدن، عضویت در تیم‌های ورزشی و نظر معلم انجام می‌شود. اگر چه تاکنون تحقیق جامعی در کشور در زمینه ارزشیابی در درس تربیت‌بدنی صورت نگرفته است ولی تحقیقات انجام شده به وسیله

1. South Carolina Department of Education
 2. National Association for Sport and Physical Education
 3. Melograno

گائینی (۱۳۷۲) نبود دستورالعمل مشخص برای ارزشیابی عینی را از مشکلات درس تربیت بدنی بیان کرده است، سعیدی پور اصل (۱۳۷۳) نتیجه گرفت ارزشیابی از عملکرد دانش آموزان توسط دبیران یکنواخت انجام نمی‌گیرد، زحمتکش (۱۳۷۹) وجود مشکلاتی را در ارزشیابی از جمله فقدان ملاک‌های معین برای ارزشیابی نشان می‌دهد (۵،۶،۷). بررسی انجام شده در زمینه چگونگی ارزشیابی درس تربیت بدنی در برخی مدارس خارج از کشور به ویژه مدارس ایالت بریتیش کلمبیا در کانادا^۱ (۱۹۹۶)، مدارس دولتی مونتگمری^۲ (۱۹۹۷)، مدارس کارولینای جنوبی^۳ (۲۰۰۱)، مدارس فیرفاکس^۴ (۲۰۰۳) در امریکا بر اساس استاندارد ها و با استفاده از ابزار و تکنیک‌های ارزشیابی مختلف از جمله خود ارزشیابی، ارزشیابی همسال، فهرست وارسی، تکالیف تمرینی، گزارش مشاهدات کوتاه مدت و بلند مدت، ارائه طرح، دفتر نوشتن وقایع روزانه، پورت فولیو (مجموعه کارها)، آزمون‌های مهارت و اجرا، آزمون‌های کتبی، قضاوت خلاقانه، و رتبه‌بندی صورت می‌گیرد (۸،۹،۱۰).

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق توصیفی و از نوع میدانی بود. جامعه آماری تحقیق را دبیران زن تربیت بدنی مدارس راهنمایی دخترانه سراسر کشور تشکیل می‌داد. برای انتخاب نمونه‌های آماری از روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای استفاده شد. کشور بر حسب شرایط جغرافیایی به پنج منطقه تقسیم گردید آنگاه از هر منطقه ۲ استان به صورت تصادفی انتخاب شدند سپس ۷۰۰ دبیر زن تربیت بدنی به شیوه تصادفی از هر استان به نسبت جمعیت انتخاب شدند. پایائی پرسشنامه محقق ساخته در اجرای اصلی با دو روش الفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد. ضریب پایائی به روش الفای کرونباخ و روش تنصیف به ترتیب برای کل پرسشنامه $r = 0.89$ و $r = 0.96$ محاسبه گردید. این ضرایب در سطح $p < 0.05$ معنی دار بودند. از آماره‌های مرکزی (میانگین) و پراکندگی (انحراف معیار) برای توصیف داده‌ها و آزمون F برای تحلیل داده‌ها و آزمون پیگیری توکی برای تعیین تفاوت‌ها استفاده شد.

1. Province British Colombia
 2. Montgomery County Public Schools (Rockvill E- Maryland)
 3. South Carolina High School physical education program
 4. Fairfax County Public Schools

یافته‌های تحقیق

نتایج نشان داد ارزشیابی در درس تربیت بدنی از نظر دبیران متوسط می‌باشد. در ارزشیابی عملکرد دانش‌آموزان در سه پایه دوره راهنمایی بین دبیران کشور اتفاق نظر وجود ندارد. ۹۶ درصد دبیران بخشی از ۲۰ نمره را به نظر معلم، حضور و غیاب، پوشیدن لباس و عضویت در تیم‌های ورزشی اختصاص می‌دهند. هم‌چنین دبیران با روش‌های نوین ارزشیابی آشنا نبودند. نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد بین دیدگاه دبیران تربیت بدنی مناطق منتخب کشور در رابطه با ارزشیابی در درس تربیت بدنی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همانطور که جدول ۱ نشان می‌دهد ارزشیابی از اجزاء آمادگی جسمانی که توسط دبیران بعمل می‌آید یکنواخت نیست بیشترین اجزاء مورد ارزشیابی انعطاف‌پذیری و دراز و نشست در سال اول است و کمترین اجزاء مورد ارزشیابی توسط معلمان بارفیکس در کل دوره راهنمایی است. در رابطه با ارزشیابی از کل آمادگی جسمانی ۳۵۸ نفر از معلمان (۶۳/۳ درصد) در سال اول، ۲۹۶ نفر از معلمان (۵۹/۱ درصد) در سال دوم و ۳۰۲ نفر از معلمان (۶۰/۳ درصد) در سال سوم تمام اجزاء آمادگی را ارزشیابی می‌کنند. نتایج جدول تا حدودی عدم یکنواختی در ارزشیابی را نشان می‌دهد که احتمالاً " دارد ناشی از عدم امکانات لازم برای انجام آن‌ها در مدارس باشد.

جدول ۱. توزیع فراوانی و درصد ارزشیابی عوامل آمادگی مرتبط با تندرستی

تمام عوامل آمادگی	کشی بارفیکس	دراز و نشست	دوی ۴۵۰ متر	انعطاف پذیری	پایه	
					تعداد معلمان	فعالیت
۳۱۸	۳۶۳	۴۱۳	۳۹۰	۴۱۴	تعداد معلمان	سال اول
					درصد	
۶۳/۵	۷۲/۵	۸۲/۴	۷۷/۸	۸۲/۶		
۲۹۶	۳۶۳	۴۰۹	۳۸۴	۳۸۲	تعداد معلمان	سال دوم
					درصد	
۵۹/۱	۷۲/۵	۸۱/۶	۷۶/۶	۷۶/۲		
۳۰۲	۳۶۱	۴۰۱	۳۸۴	۳۷۷	تعداد معلمان	سال سوم
					درصد	
۶۰/۳	۷۲/۱	۸۰	۷۶/۶	۷۵/۲		

در رابطه با ارزشیابی مهارت‌های ورزشی در مدارس راهنمایی دخترانه همانطور که جدول ۲ نشان می‌دهد والیبال مهارتی است که بیش از ۸۰ درصد معلمان در هر سه پایه آن را ارزشیابی می‌کنند. بسکتبال مهارتی است که بیش از ۶۰ درصد از معلمان در هر سه پایه

آن را ارزشیابی می کنند. در مهارت بدمیتون در سال اول ۵۸/۱ درصد از معلمان و در سال دوم و سوم ۶۴/۷ درصد از معلمان بدمیتون را ارزشیابی می کنند و تنیس روی میز مهارتی که کمتر از ۵۰ درصد از معلمان آن را ارزشیابی می کنند و در رشته هندبال کمتر از ۳۰ درصد از معلمان به ارزشیابی می پردازند. این تنوع در ارزشیابی حاکی از آن است که تعدادی از معلمان بعضی از مهارت ها را ارزشیابی نمی کنند که این خود نشان دهنده عدم یکنواختی در تدریس مهارت های ورزشی در درس تربیت بدنی است که شاید یکی از دلایل آن نداشتن فضای مناسب و وسائل آموزشی لازم باشد.

جدول ۲. توزیع فراوانی و درصد ارزشیابی مهارت های ورزشی

پایه سوم		پایه دوم		پایه اول		دوره راهنمایی
درصد	آزمودنی	درصد	آزمودنی	درصد	آزمودنی	فعالیت
۸۲/۶	۴۱۴	۸۱/۶	۴۰۹	۸۶/۴	۴۳۳	والیبال
۶۹/۱	۳۴۶	۶۹/۹	۳۵۰	۶۳/۱	۳۱۶	بسکتبال
۶۴/۷	۳۲۴	۶۴/۷	۳۲۴	۵۸/۱	۲۹۱	بدمیتون
۴۹/۷	۲۴۹	۴۸/۱	۲۴۱	۴۵/۳	۲۲۷	تنیس روی میز
۲۹/۳	۱۴۷	۲۷/۱	۱۳۶	۲۴/۲	۱۲۱	هندبال

در رابطه با توزیع ۲۰ نمره در درس تربیت بدنی ۹۶ درصد دبیران بخشی از ۲۰ نمره را به نظر معلم، حضور و غیاب، پوشیدن لباس و عضویت در تیم های ورزشی اختصاص می دهند. همانطور که در جدول ۳ مشاهده می شود معلمان به تمام موارد موجود در جدول نمره می دهند از جمله موارد مورد توجه نمره دادن به حضور. غیاب و لباس مناسب ورزشی است. طبق مبانی نظری (سافریت، ۱۹۸۹، تریچلر ۲۰۰۰) باید عواملی مانند حضور و غیاب و لباس پوشیدن را که با فلسفه تربیت بدنی مدرن در تضاد است از نمره گذاری حذف کرد (۱۱، ۱۲). هر چند این امر شاید در درس تربیت بدنی در مدارس ما همخوانی نداشته باشد زیرا تربیت بدنی در برنامه مدارس خیلی جدی تلقی نمی شود تا ابزار انجام آن نیز توسط دانش آموزان جدی گرفته شود. همچنین چون تربیت بدنی در مدارس به لحاظ شرایط محیطی و عدم امکانات و وسائل لازم از جذابیت مورد نیاز برای جلب توجه دانش آموزان برخوردار نیست، لذا معلمان ناچارند بوسیله حضور و غیاب دانش آموزان را به کلاس بکشانند. همچنین نمره گذاری براساس نظر معلم باید به ارزشیابی های عینی تغییر یابد. در نهایت ارزشیابی باید به سمت ارزشیابی نوین که به فرایند یادگیری توجه دارد حرکت نماید.

جدول ۳. توصیف نمره گذاری در ارزشیابی پایانی در حال حاضر

پایه	فعالیت	تعداد	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین	انحراف معیار
سال اول	آمادگی جسمانی	۴۱۴	۱	۲۰	۵/۹۰	۲/۳۰
	مهارت های ورزشی	۴۱۵	۱	۲۰	۵/۳۹	۱/۹۸
	مفاهیم علمی (شناختی)	۳۷۳	-/۵	۷	۲/۴۳	۱/۱۲
	حیطه عاطفی (رفتارها)	۳۱۸	-/۲۵	۶	۱/۶۲	۰/۶۸
	نظر معلم	۳۱۷	-/۵	۵	۱/۸۳	۰/۹۹
	حضور و غیاب	۳۶۸	-/۵	۵	۱/۴۳	۰/۶۷
	پوشیدن لباس	۳۸۸	-/۵	۵	۱/۷۸	۰/۷۹
	عضویت در تیم های ورزشی	۲۴۷	۰	۶	۱/۶۹	۰/۸۶
سال دوم	آمادگی جسمانی	۴۱۲	۱	۲۰	۵/۶۵	۲/۰۳
	مهارت های ورزشی	۴۱۵	۱	۲۰	۵/۶۳	۲/۰۷
	مفاهیم علمی (شناختی)	۳۷۱	-/۵	۹	۲/۴۳	۱/۱۶
	حیطه عاطفی (رفتارها)	۳۱۶	-/۲۵	۴	۱/۵۶	۰/۶۳
	نظر معلم	۳۱۶	-/۵	۵	۱/۷۸	۰/۹۶
	حضور و غیاب	۳۶۷	-/۵	۵	۱/۴۳	۰/۶۷
	پوشیدن لباس	۳۸۶	-/۵	۵	۱/۷۷	۰/۷۷
	عضویت در تیم های ورزشی	۲۵۵	-/۵	۶	۱/۷۹	۰/۹۳
سال سوم	آمادگی جسمانی	۴۱۱	۱	۲۰	۵/۶۲	۲/۲۵
	مهارت های ورزشی	۴۱۴	۱	۲۰	۵/۷۰	۲/۱۱
	مفاهیم علمی (شناختی)	۳۶۸	-/۵	۷	۲/۴۴	۱/۱۲
	حیطه عاطفی (رفتارها)	۳۱۵	-/۲۵	۴	۱/۵۷	۰/۶۴
	نظر معلم	۳۱۵	-/۵	۵	۱/۷۶	۰/۹۵
	حضور و غیاب	۳۶۳	-/۵	۵	۱/۴۲	۰/۶۸
	پوشیدن لباس	۳۸۲	-/۵	۵	۱/۷۵	۰/۷۷
	عضویت در تیم های ورزشی	۲۵۵	-/۵	۶	۱/۷۹	۰/۹۴

به علاوه نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد بین دیدگاه دبیران تربیت بدنی مناطق منتخب کشور در رابطه با ارزشیابی در درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد. جدول ۴ نتایج تحلیل واریانس را برای آزمون فرضیه نشان می دهد.

جدول ۴. نتایج تحلیل واریانس یک راهه ارزشیابی در درس تربیت بدنی

منبع تغییرات	مجموع مربعات (ss)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مجموع مربعات (MS)	آماره آزمون (F)	سطح معنی داری (p)
بین گروهی	۱۶/۹۴۹	۴	۴/۲۳۷	۱۰/۶۸	۰/۰۰۰۱
درون گروهی	۱۹۶/۳۹۲	۴۹۵	۳۹۷		
کل	۲۱۳/۳۴۱	۴۹۹			

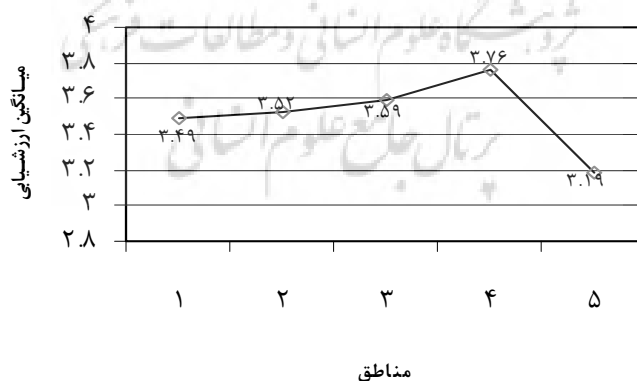
با توجه به آماره آزمون و حداقل سطح معنی داری که در این جدول ارائه شده است ($F=10/68, p=0/0001 < 0/05$) می توان گفت که در سطح $\alpha=0/05$ فرضیه تحقیق پذیرفته می شود. به عبارت دیگر در سطح معنی داری ۵ درصد بین دیدگاه دبیران تربیت بدنی مناطق منتخب کشور در رابطه با ارزشیابی در درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد برای پی بردن به علت تفاوتها و تعیین گروه متفاوت از آزمون شفه استفاده شد که نتایج آن در جدول ۵ آمده است. این جدول نشان می دهد که در سطح آلفای ۵ درصد بین دیدگاه دبیران نسبت به ارزشیابی در درس تربیت بدنی، در منطقه ۲ (گیلان و گلستان) با منطقه ۴ (آذربایجان و کرمانشاه)، منطقه ۱ (تهران و اصفهان) با منطقه ۵ (فارس و خوزستان)، منطقه ۲ (گیلان و گلستان) با منطقه ۵ (فارس و خوزستان)، منطقه ۳ (کرمان و سیستان) با منطقه ۵ (فارس و خوزستان) و منطقه ۴ (آذربایجان و کرمانشاه) با منطقه ۵ (فارس و خوزستان) اختلاف معنی داری وجود دارد.

جدول ۵ نتایج آزمون شفه برای مقایسه گروه‌ها بر حسب امتیاز ارزشیابی درس تربیت بدنی

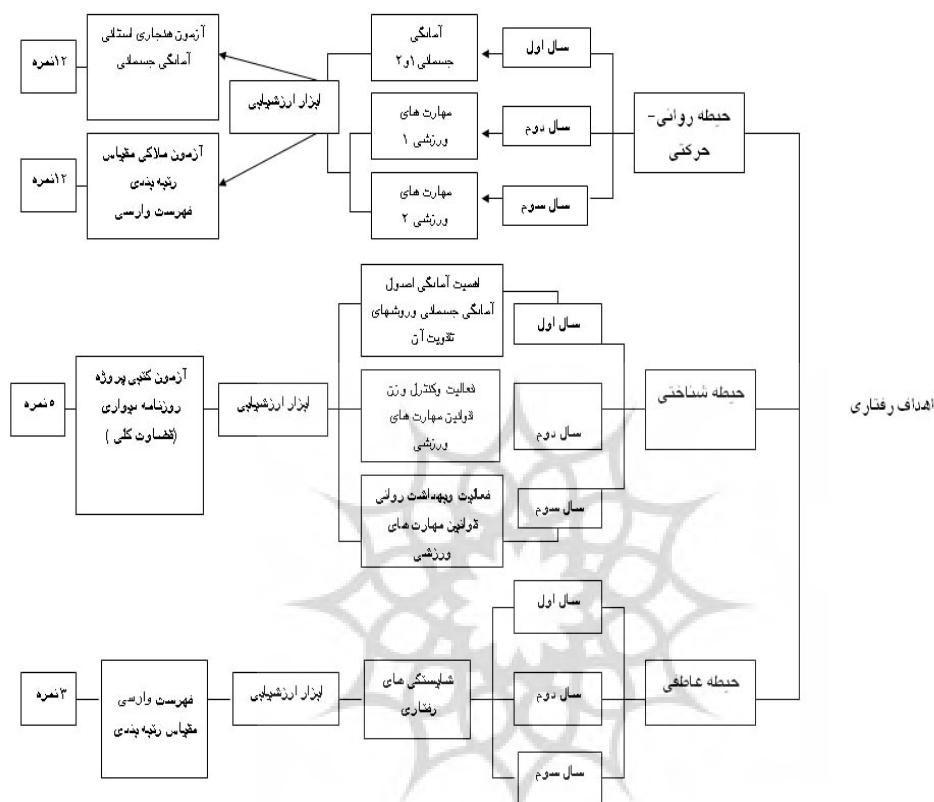
مناطق (I)	مناطق (J)	اختلاف میانگین (I-J)	خطای معیار	سطح معنی داری
۱	۲	۰/۰۳	۰/۱۰	۰/۸۳۶
۱	۳	۰/۱۰	۰/۱۱	۰/۹۹۱
۱	۴	-۰/۲۷*	۰/۱۰	۰/۰۴۷
۱	۵	۰/۳۰*	۰/۱۰	۰/۰۲۴
۲	۳	۰/۰۷	۰/۱۳	۰/۷۲۰
۲	۴	-۰/۲۳	۰/۱۲	۰/۶۵۵
۲	۵	۰/۳۳*	۰/۱۱	۰/۰۰۴
۳	۴	-۰/۱۶	۰/۱۲	۰/۰۶۶
۳	۵	۰/۴۱*	۰/۱۲	۰/۳۰۱
۴	۵	۰/۵۷*	۰/۱۱	۰/۰۰۱

۱: تهران و اصفهان ۲: گیلان و گلستان ۳: کرمان و سیستان ۴: آذربایجان و کرمانشاه ۵: خوزستان و فارس. * در سطح احتمال $p < 0.05$

کمترین تفاوت در امتیاز دیدگاه دبیران نسبت به ارزشیابی درس تربیت بدنی مربوط به منطقه ۱ با منطقه ۴ است. منطقه ۱ با میانگین (۳/۴۹) و منطقه ۴ با میانگین (۳/۷۶) دارای اختلاف میانگین برابر ۰/۲۷ می‌باشد و بیشترین تفاوت بین منطقه ۴ و منطقه ۵ است که منطقه ۴ با میانگین (۳/۷۶) و منطقه ۵ با میانگین (۳/۱۹) اختلافی برابر ۰/۵۷ را دارا می‌باشد.

نمودار ۳. مقایسه ارزشیابی درس تربیت بدنی از دیدگاه دبیران

شکل ۴ الگوی پیشنهادی ارزشیابی درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی دخترانه کشور

بحث و نتیجه گیری

برای پی بردن به چگونگی ارزشیابی در مدارس ایران تحقیق حاضر شکل گرفت که هدف آن بررسی ارزشیابی در درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی دخترانه ایران از دیدگاه دبیران و ارائه الگو بود. یافته های این تحقیق در مورد عدم وجود ملاک ها و دستورالعمل های مشخص و روشن با تحقیق گائینی (۱۳۷۲) و زحمتکش (۱۳۷۹) همخوان می باشد. به نظر می رسد اگرچه برای ارزشیابی دستورالعمل هایی در شیوه نامه ارزشیابی وجود دارد ولی این دستورالعمل ها دارای تعریف عملیاتی روشن برای سه حیطه رفتاری را بیان نمی کند. از دیگر دلایل موجود بر اساس یافته های تحقیق تنوع در ارزشیابی آمادگی

جسمانی و مهارت‌های ورزشی و حیطة شناختی است که خود نشان دهنده سلیقه‌ای عمل نمودن دبیران است که دلیلی بر روشن نبودن دستورالعمل‌های شیوه نامه می‌باشد. هم چنین وجود یافته‌های تحقیق نشان داد که ابزارهای بکار گرفته شده برای ارزشیابی عملکرد دانش‌آموزان در مدارس راهنمایی دخترانه ایران با ابزارهای ارزشیابی عملکرد دانش‌آموزان در برخی مدارس ایالت بریتیش کلمبیا در کانادا (۱۹۹۶) و امریکا مانند مدارس دولتی مونتگمری (۱۹۹۷)، مدارس کارولینای جنوبی (۲۰۰۱)، و مدارس دولتی فیر فاکس (۲۰۰۳) هم خوانی ندارد که دلیل آن می‌تواند عدم آگاهی از وجود چنین ابزارهایی برای ارزشیابی باشد. نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد در مقایسه بین دیدگاه‌های دبیران مدارس راهنمایی دخترانه ایران در مناطق پنجگانه منتخب در باره شیوه‌های ارزشیابی درس تربیت‌بدنی تفاوت معنی‌داری وجود دارد که دلیل این تفاوت را باید در فقدان ملاک‌های مشخص و تعریف شده برای ارزشیابی و هم چنین نبود دستورالعمل‌های نمره‌گذاری معین در سه حیطة رفتاری، شرایط جغرافیائی حاکم بر مناطق منتخب، عدم همسانی فضاهای ورزشی موجود در مدارس کشور و توزیع عادلانه وسائل ورزشی برای آموزش و نهایتاً ارزشیابی دانست. بعلاوه بر پایه یافته‌های تحقیق، در توزیع ۲۰ نمره ارزشیابی از نظر دبیران در هر سه پایه دوره راهنمایی، دبیران بخشی از نمره را به عوامل دیگر از جمله نظر معلم، حضور و غیاب، لباس پوشیدن و شرکت در تیم‌های ورزشی اختصاص می‌دهند که این عمل با فلسفه تربیت‌بدنی مدرن در تضاد است (تریچلر ۲۰۰۰) (۱۲). بطوریکه کارادل (۲۰۰۱) بیان می‌کند ارزشیابی باید تصویری از موفقیت دانش‌آموزان را در درس ارائه کند، هم چنانکه تریچلر (۲۰۰۰) بیان می‌کند ارزشیابی باید بر اساس آمادگی، مهارت‌های ورزشی و هم چنین انعکاس دانش کسب شده توسط دانش‌آموز باشد (۱۲، ۱۳). نهایتاً با توجه به دیدگاه متخصصان علم تربیت‌بدنی، نتایج اطلاعات حاصل از دیدگاه دبیران، یافته‌های دیگران و مطالعه روش‌های نوین ارزشیابی در تربیت‌بدنی در مدارس راهنمایی در برخی کشورها و با توجه به شرایط موجود مدارس راهنمایی الگوی پیشنهادی ارائه گردید.

منابع:

۱. ابراهیمی، علی (۱۳۷۷). برنامه ریزی درسی (راهبرد های نوین). تهران: انتشارات فکر نو.
2. South Carolina Department of Education. (2001). Assessment in physical education program. [http:// www.myschools.com](http://www.myschools.com).
3. National Association for Sport and Physical Education.(1995). Moving into the future: National Standards for Physical Education. Reston, VA: National Association for Sport and Physical Education
4. Melograno,V.J.(1995). Portfolio assessment: Documenting authentic student learning. Journal of Physical Education, Recreation & Dance.65(8),5061.
۵. گائینی، عباسعلی (۱۳۷۲). بررسی مشکلات موجود درس تربیت بدنی مدارس سراسر کشور. طرح مصوب شورای تحقیق وزارت آموزش و پرورش.
۶. سعیدی پور اصل، سعید (۱۳۷۳). بررسی وضعیت تربیت بدنی در مدارس استان خوزستان. پایان نامه کارشناسی ارشد، تربیت بدنی دانشگاه تربیت معلم.
۷. زحمتکش، علی اصغر (۱۳۷۹). توصیف وضعیت اجرائی درس تربیت بدنی در مدارس غیر انتفاعی راهنمایی پسرانه. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم.
8. Province of British Columbia (1996). Physical education. Appendix: Assessment and Evaluation-Examples. Ministry of Education. curriculum branch. Copyright 1995.
9. Montgomery County Public Schools (1997). Physical Education Program of Studies Middle School, Grades 6-8. Rockville Maryland .(Fall1997). www.mcps.k12.md.us/curriculum/physed/middle.htm.
10. FairFax County Public Middle School. Last Update 8/18/2003. <http://www..FCP Edu /DIT/ techpan / Index .html>
11. Safrit, Margaret.& Wood, Jerry. M (1989). Measurment concept in physical education and exercise science . Champaign,Il : Human Kinetics.
12. Tritschler Kathleen, Barrow & McGoss (2000) Practical measurement and assessment . Copyright: Lippincott, Williams, Wilkins.
13. Kaardal, Kevin (2001). Learning by Choice in Secondary Physical Education. Champaign, Il: Human Kinetics.